

Bevar grendeskolen vår – en investering i barna og bygda

FAU ved Mo ønsker med dette å gi vår høringsuttalelse i forbindelse med vurderingen av nedleggelse av grendeskolen vår. Som engasjerte foreldre krever vi at kommunestyret hører på folket og bevarer skolen vår.

Kjære kommunestyre:

Vi står nå ved et veiskille. Valget dere tar vil forme hverdagen til våre barn, familier og hele bygda i generasjoner fremover. Å legge ned skolen er ikke bare et budsjettvedtak – det er et verdivedtak. Det handler om trygghet, tilhørighet og livskvalitet.

1. Barns trivsel og læring

Grendeskolen gir barna en trygg og oversiktlig skolehverdag. Med små klasser og tett kontakt med lærere, får elevene god oppfølging og et inkluderende miljø. Vi har et kjempegodt foreldre/skolesamarbeid ved Mo. Foreldrene kjenner hverandre og hverandres barn godt, noe som igjen er med på å skape samhold og trygge barn i bygda. Er det noe som skjer er det også enklere å ta det opp. Vi er redde for at for mange elever og store klasser på en skole, kan føre til utrygge barn og at det blir vanskeligere å se hver enkelt elev. Det kan også føre til skolevegring. På Surnadal Kommune sin hjemmeside står det at barna skal ha et trygt omsorgs- og fritidstilbud før og etter skolen, de skal ha høy opplevd kvalitet og barna skal kunne arbeide med lekser. Vil dette være gjennomførbart med tanke på hvor mange elever det kan bli, hvordan sikre plass til alle? Hvordan sikre nok tilsette som kan passe på barna? Dersom man flytter lærerressursen til SUBUS, vil man jo ikke spare på dette. Hvordan sikre godt tilbud med tilknytning til nærmiljøet om tilbudet blir i sentrum?

Viser videre til utdrag fra Surnadal kommunes vedtekter for SFO:

«Leike- og opphaldsarealet både ute og inne skal vere eigna for formålet. Innandørs skal arealet pr. barn vere minst 3,5 m2. For å sikre eit trygt utemiljø, er det forbode å køyre bil på skulen sitt område i SFO – tida.»

Hvordan tenker kommunen å løse dette ved eventuelle nedleggelser?

Vi hører at det er vanskelig allerede nå å legge til rette for dette på SUBUS, så hvordan vil det bli når antallet øker? Arealet som brukes til SFO vil mest trolig ikke ha kapasitet til å ta imot elever fra grendeskolene. Det er uheldig å omorganisere SFO slik at de må fordele seg på areal som er utenfor SFO-avdelingen. Må SFO på Subus øke antall ansatte på grunn av økt antall brukere, vil ikke dette være et sparetiltak.

2. Nærhet og livskvalitet

Kort skolevei gir barna mer fritid, mindre stress og mer tid med familie og venner. Foreldre kan lettere følge opp skolegangen og delta i aktiviteter etter skolen. Dette styrker både læring og lokalt engasjement. Det blir enklere for barna å kunne sykle til skolen - noe som fremmer fysisk aktivitet. Det vil gå på bekostning av miljø, om mange foreldre må kjøre opp og ned bygda, for å bringe og hente på skole og SFO.

Skolen er hjertet i bygda. Den samler folk, skaper aktivitet og gir identitet. Uten skole mister vi et viktig samlingspunkt – og risikoen for fraflytting øker. Skal vi ha levende bygder, må vi ha lokale skoler. Vi risikerer også at folk ikke vil flytte hjem til bygda vår igjen, hvis det ikke er en nærscole der! Barn som vokser opp med sterk lokal tilhørighet får også ofte en stolthet for plassen de kommer fra. Små skoler har ofte mer rom for lokale historier og at de kan ta utflukter ut i nærområdet – besøke gårdene og næringslivet rundt skolen. Økt kunnskap og tilknytning til hjembygda, i tillegg til en trygg og god skole i nærmiljøet, bidrar til en større grad av hjemflytting og bolyst. Kommunen er avhengige av at folk vil komme tilbake til Surnadal for å jobbe – da må vi verne om det som gjør Surnadal til et attraktivt sted å bo og leve. Da mener vi hele Surnadal – hver krik og krok.

3. Skoleskyss

Det blir lang tid å sitte på buss, opp mot en time fra øverst i bygda ned til sentrum.

Her er det også mye som kan skje – barna er små og mange av de andre passasjerene er elever fra ungdomsskolen og videregående. Vi er redde for eventuell mobbing – det er ingen voksne til stede til å fange opp dette og forebygge uønskede situasjoner. Elevene er i lang tid samla tett sammen, med liten voksentetthet. De må stå opp tidligere, kanskje de må vente på skolen før timen starter. Når det er flere elever som er på skoleområdet før skolestart, så øker sjansen for at det blir uoversiktlig for de voksne som har tilsyn og uheldige konsekvenser kan være blant annet mobbing og hærverk. Bussen er en uforutsigbar og utrygg arena for mange. Å måtte grue seg på å ta buss i lang tid i utrygge omgivelser kan ha mange negative konsekvenser. Noen vil nok grue seg til å dra på skolen. Elever kan også bli ukonsentrerte og urolige på skolen om de gruer seg eller er spente på bussturen hjem. Om det er ledig plass, om de må sitte med noen de ikke kjenner, om det er bråk og uro, om det er kjedelig osv. Dette er noe som igjen kan føre til økt forekomst av skolevegning.

Det blir lange dager for små barn, som kanskje må nedover til sentrum igjen for å bli med på ulike fritidsaktiviteter. Det blir en krevende kabal, og utmattende for hele familien. Det vil videre føre til at foreldrene velger bort ulike aktiviteter for barna sine pga. en stressende hverdag med

kjøring, noe som kan resultere i utenforskap for barnet. Det er uakseptabelt at nedleggelse av skolen skal gi barna våre et annet utgangspunkt enn de som faktisk bor nærme skolen sin.

I bygda vår har vi flere som arbeider hjemmefra, vi har bønder, samt foreldre som jobber i Trøndelag. For disse vil det bli en stor omvei å måtte kjøre til sentrum først for å levere på SFO – for deretter å kjøre oppover igjen. Foreldre som nå kan dele på denne jobben, vil kanskje måtte overlate hele logistikken til den av foreldrene som jobber nærmest sentrum. Ved å ha skolen nært bo- og arbeidsstedene sikrer man at familiene selv kan avgjøre hvordan familiens logistikk skal gjennomføres. Dersom nærskolen legges ned, fratar man familiene denne muligheten. Hverdagslogistikken går rett og slett ikke opp.

For mange familier med elever i 1.-4. trinn er heldagsskole med SFO før og etter skoletid en realitet og nødvendighet. Likevel vil vi belyse hvilke konsekvenser en eventuell nedleggelse vil ha for de elevene/familiene som ikke benytter seg av SFO-tilbudet. Dette er en realistisk fremstilling av hverdagen til flere av elevene som i dag går ved Mo oppvekstsenter.

Slik det er i dag, kan flere av elevene gå, sykle eller ta buss til og fra skolen, slik at de ankommer skolen like før skolestart og deretter reiser rett hjem etter skoleslutt. Reisen til skolen starter da for eksempel en gang mellom kl. 07:45 og kl. 08:15, og skolen starter kl. 08:25. Ved skoleslutt kl. 13:35/12:45 bruker elevene opptil en halvtime på hjemreisen, og vil da være hjemme rundt kl. 14:05/13:05.

Timeplanen til disse barna vil få en drastisk endring til det negative hvis man vedtar å sende de til sentrum fremfor å la de gå på Mo. Da vil det heller se slik ut for en småtrinns elev med bosted i Øvre Surnadal:

Avreise fra hjemmet kl. 07:45 -> Skolestart kl. 08:55 = Reisetid 70 min

Skoleslutt kl. 13:40 -> Bussvent kl. 13:40-14:50 = Ventetid 70 min

Avreise SUBUS kl. 14:50 -> Ankomst hjem kl. 15:50 = Reisetid 60 min

Dette resulterer i at de minste barna risikerer å bruke tre timer og tjue minutter på reisetid hver dag. På en skoleuke utgjør dette 16,7 timer. I løpet av ett skoleår vil elevene ha reist og ventet i overkant av 633 timer. I løpet av 1.-4. trinn har elevene dermed brukt 2533 timer på reise til og fra skolen. Tenk på at dette utgjør over 105 døgn for disse barna, ekvivalenten til 337 arbeidsdager. Dette er over tre ganger så lang reisetid som om barnet skulle ha fått gått på Mo, og dette på bekostning av barnas fritid. Dette er det ikke mulig å forsvare!

Trafikkbildet på Øye er også bekymringsverdig. Det eneste stedet foreldre kan parkere er i den lille rundkjøringen (også kalt «kiss & drive»). Det tillates likevel ikke at man forlater bilen her for å kunne følge barn opp til og ned fra skolen. Andre parkeringer på området er i det aktuelle tidsrommet fulle og ellers ikke tilgjengelige for foresatte som skal levere og hente barn. Rundt skolestart og skoleslutt er området fullt av både fotgjengere, busser, syklist med flere, og det kan oppstå livsfarlige situasjoner. Trafikkavviklingen på skoleområdet er med dette uakseptabel.

5. Rettferdighet og medvirkning

Alle barn har rett til en god skolehverdag – uavhengig av bosted. Lokalsamfunn må få reell innflytelse i saker som angår dem. Å bevare grendeskolen er å vise respekt for folket og verdien av mangfold. Når vi nå har gått sammen med alle FAU-ene i vår kommune, og vi står samlet om at nedleggelse ikke er løsningen å ta-bør dette gi et sterkt signal på at dette ikke er veien å gå. Det samme sier ansatte på samtlige oppvekstsentre.

6. Dokumentasjon

Høringsdokumentet har mangler og viser ikke et realistisk bilde av de økonomiske kostnadene en eventuell nedleggelse og sammenslåing vil medføre. Dette har vi fått bekreftet ved flere anledninger når kommuneadministrasjonen på spørsmål om tallgrunnlag svarer at «dette vil vi først få svar på når et vedtak er gjort».

Hvor skal alle barna være, må bygg endres og andre bygg brukes? Hva med alle «kreative rom» og uteområde? Blir lærere flyttet- eller blir det kutt i stillinger? SUBUS har pekt på kapasitetsutfordringer og krevende romsituasjoner inne og ute ved dagens drift. Ikke minst er kapasiteten på skolefritidsordningen (SFO) sprengt som følge av at stadig flere foreldre benytter seg av tilbudet. Våre aller minste fortjener et godt tilbud før, i og etter skoletid. Hva med de mest sårbare barna?

Grunnet alle mangler i høringsdokumentet har ikke politikerne som skal fatte vedtak grunnlag til å legge ned skoler, en avgjørelse som resulterer i irreversible og drastiske ringvirkninger for *hele* kommunen.

Vi kan umulig vite om disse tiltakene vil føre til besparelser og vi aksepterer ikke at det er uklarheter i saker som gjelder våre barn.

Vi krever at kommunestyret tar disse perspektivene med i sin vurdering, og at dere nå velger å satse på nærmiljøet og barna våre. For barnets beste!

Med vennlig hilsen

FAU ved Mo Oppvekstsenter